

BESLUT
2018-07-31

Dnr: 2018-02196

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 4 juni 2018

Saken

Utbildning

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte, den 28 maj 2018, om studiemedel för fortsatta studier på utbildningen Psychology (PhD) vid Al-Mustansiriyah University i Bagdad, Irak, under tiden den 23 april – 23 september 2018.

CSN avslog ansökan med hänvisning till att studiemedel inte kan beviljas, eftersom Utrikesdepartementet, UD, avråder från resor till Bagdad och Bagdad-provinsen med anledning av säkerhetsläget. CSN uppgav vidare att övriga villkor för att beviljas studiemedel inte har prövats.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Han har tidigare fått studiemedel för studier vid samma skola i Bagdad och han har slutfört mer än hälften av sin utbildning. Han har tidigare inte fått någon information om att han inte kan få studiemedel för studier i Bagdad på grund av säkerhetssituationen där. När han började studera 2016 var situationen, på grund av existensen av ISIS, värre i Irak. Nu är Bagdad en säker stad och livet är normalt. Han lider av svårigheter med ekonomi och hälsa. Han hoppas att den humanitära aspekten av hans ärende kan beaktas med hänsyn till att han slutfört mer än hälften av studierna och påbörjat forskningsförfarandet.

CSN överlämnade ärendet och upplyste om att CSN inte har funnit skäl att ändra beslutet. CSN inkom därefter, på anmodan från nämnden, med ett yttrande och anförde bl.a. följande. CSN vidhåller sin inställning att NN inte kan få studiemedel för utbildningen vid Al-Mustansiriyah University i Bagdad perioden den 23 april – 23

september 2018, eftersom UD avråder från resor till Bagdad och Bagdad-provinsen på grund av säkerhetsläget där.

NN har fått möjlighet att lämna synpunkter på CSN:s yttrande och han har kommit in med en skrivelse och anført bland annat följande. Han önskar förklara varför han behöver studiemedel. Från förra december, efter att han framgångsrikt avslutat kurser började han med sin doktorsavhandling. Han måste betala för hyra, mat och transporter förutom mediciner. Han har en hjärtsjukdom och kan inte jobba, varför han behöver stöd för att avsluta sina studier. Han vill poängtera att han måste avsluta avhandlingen i september 2019. Av de filer han bifogar framgår att han börjat arbeta med avhandlingen. – NN bifogade ett intyg från Al-Mustansiriyah University.

Av handlingarna i ärendet framgår att NN under vår- och höstterminen 2017 beviljades studiemedel under 40 veckor för studier vid det aktuella lärosätet. Det framgår vidare att NN ansökt om studiemedel för studier vid samma lärosäte under perioden den 7 november 2017 – 7 april 2018 och att CSN avslag den ansökan med hänvisning till att han inte skickat in uppgifter om studieresultat och övriga begärda kompletteringar.

Av ett ursprungligt beslut om avrådan, som togs den 24 januari 2005, och som gäller tills vidare, framgår bl.a. följande. Med anledning av säkerhetsläget avråder Utrikesdepartementet tills vidare från alla resor till Bagdad-provinsen, inklusive Bagdad stad samt provinserna Nineveh, Anbar, Salah al-Din, Kirkuk och Diyala.

Författningsbestämmelser

Enligt 3 kap. 23 § studiestödslagen (1999:1395) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om undantag från bosättningskravet och ytterligare föreskrifter om studiemedel vid utlandsstudier.

Av 3 kap. 23 § studiestödsförordningen (2000:655), i sin nya lydelse från den 1 maj 2018, framgår följande. Studiemedel får inte lämnas för en utbildning som

1. är jämförbar med en utbildning i Sverige som inte ger rätt till studiemedel, eller
2. på grund av omständigheter som rör utbildningen eller av något annat särskilt skäl inte rimligen bör ge rätt till studiemedel.

Studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz får lämnas bara om det finns synnerliga skäl för det.

I övergångsbestämmelserna anges, såvitt nu är av intresse, följande. Bestämmelserna i 3 kap. 23 §, i den nya lydelsen, tillämpas första gången för studier som bedrivs efter utgången av juni 2018 om den studerande beviljas studiemedel för studierna efter ikraftträdandet. Bestämmelserna i 3 kap. 23 §, i den äldre lydelsen, gäller fortfarande för studier som bedrivs efter utgången av juni 2018, om den studerande har beviljats studiemedel för studierna före ikraftträdandet.

Nämndens bedömning

Nämnden noterar inledningsvis att NN inte har beviljats studiemedel för den i ansökan angivna studieperioden före den 1 maj 2018.

Som framgår ovan trädde en ny lydelse av 3 kap. 23 § studiestödsförordningen i kraft den 1 maj 2018. I den promemoria som låg till grund för förordningsändringen uttalades, såvitt nu är av intresse, att studiemedel bör kunna nekas för studier i oroshärdar dit UD avråder från resor, se promemorian "Studiemedel vid utlandsstudier – Förändringar för ett långsiktigt och hållbart system", U2017-0483/GV. CSN har sedan, i ett allmänt råd, publicerat i anslutning till 3 kap. 23 § första stycket 2 punkten studiestödsförordningen, lämnat följande rekommendation om hur den nyss nämnda bestämmelsen bör tillämpas; med utbildning som inte rimligen bör ge rätt till studiemedel bör exempelvis avses utbildning i ett geografiskt område till vilket Utrikesdepartementet avråder från alla resor eller vilket de uppmanar svenska medborgare att lämna. – Mot bakgrund av det ovan anförda instämmer nämnden i att nämnda omständigheter ska utgöra ett sådant särskilt skäl som innebär att studiemedel rimligen inte ska beviljas.

Nämnden finner, mot bakgrund av det ovan anförda, att den omständigheten att UD sedan den 24 januari 2005 och tills vidare avråder från alla resor till och Bagdad och Bagdad-provinsen innebär att det inte är rimligt att bevilja studiemedel för studier vid det aktuella lärosätet i Bagdad. Överklagandet ska därför avslås.

Hans Göran Åhgren

Christina Sundström

Beslutet har fattats av Charlotte Waas, ordförande i nämnden, Hans Göran Åhgren, direktör, samt ledamöterna Anita Enocksson, vice ordförande, Hans Eklund samt Kristina Salenstedt Linder.

Föredragande: Christina Sundström

Kopia till CSN
CSN, rättsavdelningen
Utbildningsdepartementet